Zbierka súdnych rozhodnutí

NÁVRHY GENERÁLNEHO ADVOKÁTA
NILS WAHL
prednesené 8. júla 2015 [1]

Vec C-346/13

Ville de Mons
proti
Base Company SA, predtým KPN Group Belgium SA

[návrh na začatie prejudiciálneho konania, ktorý podal Cour d'appel de Mons (Belgicko)]

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania — Elektronické komunikačné siete a služby — Smernica o povolení — Článok 13 — Poplatky za práva na inštalovanie zariadení — Pôsobnosť — Obecná právna úprava, na základe ktorej sú vlastníci prenosových stožiarov a stĺpov pre mobilnú sieť povinní platiť poplatok“

1. Predmetný návrh na začatie prejudiciálneho konania, ktorý sa týka výkladu článku 13 smernice 2002/20/ES [2], pričom ide o ustanovenie, ktoré má na základe judikatúry Súdneho dvora priamy účinok, [3] je dôkazom pretrvávajúcich otázok, pokiaľ ide o dosah harmonizácie na európskej úrovni týkajúcej sa povolenia na elektronické komunikačné siete a služby, na výkon právomoci členských štátov v oblasti priamych daní.

2. Tento návrh bol predložený v rámci sporu medzi spoločnosťou Base Company SA, predtým KPN Group Belgium SA (ďalej len „Base Company“), ktorá je jedným z troch mobilných operátorov pôsobiacich na belgickom trhu, a Ville de Mons (mesto Mons) vo veci poplatkov, ktoré boli tejto spoločnosti uložené na základe toho, že sa jej prenosové stožiare a stĺpy nachádzajú na území tohto mesta.

3. Treba zdôrazniť, že predmetná vec zapadá do rámca veľkého množstva sporov [4] týkajúcich sa poplatkov, ktoré uložili niektoré belgické obce a provincie na základe fiškálnej autonómie, ktorú majú zakotvenú v ústave, [5] mobilným operátorom a obsahuje najmä žiadosť o rozhodnutie, či sa judikatúra založená na rozsudku Mobistar a Belgacom Mobile (C-544/03 a C-545/03, EU:C:2005:518), pokiaľ ide

1 — Jazyk prednesu: francúzština.

2 — Smernica Európskeho parlamentu a Rady zo 7. marca 2002 o povolení na elektronické komunikačné siete a služby (smernica o povolení) (Ú. v. ES L 108, s. 21; Mim. vyd. 13/029, s. 337).

3 — Rozsudok Vodafone España a France Telecom España (C-55/11, C-57/11 a C-58/11, EU:C:2012:446, bod 39).

4 — Dôkazom toho sú nielen početné rozhodnutia, ktoré v tejto oblasti prijali belgické správne orgány a súdy, ale aj veci predložené Súdnemu dvoru, a najmä veci, v ktorých v súčasnosti prebieha konanie, Belgacom (C-454/13) a Belgacom (C-517/13).

5 — Treba uviesť, že súčasne so spormi týkajúcimi sa ustanovení práva Únie bolo na belgický Ústavný súd podaných viacero sťažností, o ktorých v súčasnosti prebieha konanie a v ktorých sa kladú otázky týkajúce sa určenia orgánov príslušných na prijatie predmetných poplatkov. Tiež treba zdôrazniť, že tento súd sa už v rozsudku č. 189/2011 z 15. decembra 2011 (*Moniteur belge*, 7 marec 2012, s. 14181) vyjadril k ústavnosti uvedených poplatkov. Na túto judikatúru poukázal belgický kasačný súd v rozsudkoch vydaných 30. marca 2012.

o výklad článku 11 smernice 97/13/ES[6], dá použiť na prejednávaný prípad. Vo všeobecnosti privádza táto vec Súdny dvor k tomu, aby uviedol určité objasnenia, pokiaľ ide o prístup, aký má byť zvolený vo vzťahu k finančným povinnostiam uloženým poskytovateľom elektronických komunikačných sietí a služieb.

I – **Právny rámec**

A – *Právo Únie*

4. Smernica 97/13 zaviedla spoločný rámec pre všeobecné povolenia a individuálne licencie v odvetví telekomunikačných služieb s cieľom liberalizovať toto odvetvie a uľahčiť vstup nových operátorov na trh. Zapadala do rámca opatrení prijatých na účely úplnej liberalizácie telekomunikačných služieb a infraštruktúr plánovanej k 1. januáru 1998.

5. Z tohto hľadiska smernica 97/13 okrem pravidiel týkajúcich sa postupov udeľovania povolení a ich obsahu stanovovala určité pravidlá, pokiaľ ide o finančné povinnosti (poplatky a úhrady) spojené s uvedenými postupmi, ktoré mohli členské štáty uložiť spoločnostiam v odvetví telekomunikácií.

6. Podľa článku 6 smernice 97/13 s názvom „Poplatky a úhrady uplatniteľné v súvislosti s postupmi udeľovania všeobecných povolení“ [*neoficiálny preklad*]:

„Bez toho, aby boli dotknuté povinnosti súvisiace s finančnými príspevkami určenými na poskytovanie všeobecnej služby v zmysle prílohy, členské štáty dbajú na to, aby účelom poplatkov uložených podnikom v rámci postupov udeľovania povolení bolo výlučne pokrytie administratívnych nákladov súvisiacich s vydaním, so správou, s kontrolou a uplatnením príslušného systému všeobecných povolení. Tieto poplatky musia byť vhodným a dostatočne podrobným spôsobom uverejnené tak, aby informácie o nich boli ľahko prístupné.“ [*neoficiálny preklad*]

7. Pokiaľ ide o článok 11 smernice 97/13 s názvom „Poplatky a úhrady uplatniteľné v prípade individuálnych licencií“ [*neoficiálny preklad*], tento stanovoval:

„1. Členské štáty dbajú na to, aby účelom poplatkov uložených podnikom v rámci postupov udeľovania povolení bolo výlučne pokrytie administratívnych nákladov súvisiacich s vydaním, so správou, s kontrolou a uplatnením príslušných individuálnych licencií. Poplatky uplatniteľné v prípade individuálnej licencie musia byť primerané potrebnému rozsahu práce a vhodným a dostatočne podrobným spôsobom uverejnené tak, aby informácie o nich boli ľahko prístupné.

2. Bez ohľadu na odsek 1, v prípade obmedzených zdrojov môžu členské štáty povoliť svojim národným regulačným orgánom, aby uložili úhrady, ktoré odrážajú potrebu zaručiť optimálne použitie tohto zdroja. Tieto úhrady musia byť nediskriminačné a musia zohľadňovať najmä potrebu podpory rozvoja inovačných služieb a hospodárskej súťaže.“ [*neoficiálny preklad*]

8. Smernica 97/13 bola zrušená článkom 26 smernice 2002/21/ES[7].

6 — Smernica Európskeho parlamentu a Rady z 10. apríla 1997 o spoločnom rámci pre všeobecné povolenia a individuálne licencie v odvetví telekomunikačných služieb [*neoficiálny preklad*] (Ú. v. ES L 117, s. 15).

7 — Smernica Európskeho parlamentu a Rady zo 7. marca 2002 o spoločnom regulačnom rámci pre elektronické komunikačné siete a služby (rámcová smernica) (Ú. v. ES L 108, s. 33; Mim. vyd. 13/029, s. 349, ďalej len „rámcová smernica“).

9. Článok 2 rámcovej smernice stanovuje:

„Na účely tejto smernice:

…

e) ‚pridružené prostriedky' znamenajú zariadenia pridružené k elektronickej komunikačnej sieti a/alebo elektronickej komunikačnej službe, ktoré umožňujú a/alebo podporujú poskytovanie služieb prostredníctvom tejto siete a/alebo služby. Zahŕňajú systémy podmieneného prístupu a elektronických programových sprievodcov;

…"

10. Článok 1 smernice o povolení s názvom „Účel a pôsobnosť" znie:

„1. Cieľom tejto smernice je podporiť vnútorný trh s elektronickými komunikačnými sieťami a službami prostredníctvom harmonizácie a zjednodušenia pravidiel týkajúcich sa povolenia a podmienok s cieľom uľahčiť ich poskytnutie v rámci [Únie].

2. Táto smernica sa vzťahuje na povolenia na poskytovanie elektronických komunikačných sietí a služieb."

11. Článok 13 smernice o povolení s názvom „Poplatky za práva na používanie a práva na inštalovanie zariadení", znie takto:

„Členské štáty môžu povoliť príslušnému orgánu, aby uložil poplatky za práva na používanie rádiových frekvencií alebo čísiel alebo práva na inštalovanie zariadení nachádzajúcich sa na, cez alebo pod verejným alebo súkromným majetkom, ktoré odrážajú potrebu zaručiť optimálne použitie týchto zdrojov. Členské štáty zabezpečia, aby takéto poplatky boli objektívne odôvodnené, transparentné, nediskriminačné a primerané vo vzťahu k ich zamýšľanému účelu a berúce do úvahy ciele uvedené v článku 8 [rámcovej smernice]."

B – *Belgické právo*

12. Dňa 5. marca 2007 prijala mestská rada Ville de Mons nariadenie o poplatkoch zavádzajúce poplatok za prenosové stožiare a stĺpy pre mobilnú sieť (ďalej len „nariadenie o poplatkoch"), ktorý sa vzťahuje na rok 2007 a nasledujúce roky.

13. Článok 1 nariadenia o poplatkoch stanovuje, že uvedený poplatok sa vzťahuje na „prenosové stožiare alebo stĺpy určitých rozmerov, ktoré sú samostatnými stavbami existujúcimi počas spoplatňovacieho obdobia, určenými na inštalovanie rôznych druhov antén potrebných na riadne fungovanie mobilnej telekomunikačnej siete, ktoré nebolo možné inštalovať na existujúcich objektoch (strecha, kostol…)".

14. Podľa článku 3 ods. 1 uvedeného nariadenia o poplatkoch, „[sporný] poplatok je povinná platiť každá fyzická alebo právnická osoba, ktorá je vlastníkom veci uvedenej v článku 1 [tohto nariadenia o poplatkoch]".

15. Článok 4 nariadenia o poplatkoch stanovuje, že výška poplatku za stožiar alebo za prenosový stĺp pre mobilnú sieť je 2 500 eur.

II – **Skutkové okolnosti sporu vo veci samej, prejudiciálna otázka a konanie pred Súdnym dvorom**

16. Z dokumentov predložených Súdnemu dvoru vyplýva, že Base Company je mobilný operátor a z tohto dôvodu vlastní a prevádzkuje sieť stožiarov a stĺpov, na ktorých sú inštalované telekomunikačné antény pre mobilnú sieť na území Ville de Mons.

17. Na základe nariadenia o poplatkoch zaslali orgány Ville de Mons spoločnosti Base Company tri rozhodnutia o vyrubení poplatku týkajúce sa povinnosti zaplatiť sporný poplatok za spoplatňovacie obdobie roku 2008 v celkovej sume 7 500 eur. Proti týmto rozhodnutiam o vyrubení poplatku bola podaná sťažnosť na mestské zastupiteľstvo Ville de Mons. Keďže táto sťažnosť bola zamietnutá, bola proti nim podaná žaloba na Tribunal de première instance de Mons (Belgicko), ktorý ich zrušil.

18. Ville de Mons podalo proti tomuto rozsudku odvolanie na Cour d'appel de Mons (Belgicko), ktorý vzhľadom na svoje pochybnosti, pokiaľ ide o uplatniteľnosť článku 13 smernice o povolení vo veci samej, rozhodol prerušiť konanie a položiť Súdnemu dvoru túto prejudiciálnu otázku:

„Zakazuje článok 13 smernice o povolení územným celkom uložiť – z rozpočtových alebo iných dôvodov – poplatky za hospodársku činnosť telekomunikačných operátorov, ktorá sa prejavuje na ich území prítomnosťou stožiarov, stĺpov alebo antén GSM určených na túto činnosť?“

19. Písomné pripomienky predložili účastníci konania vo veci samej, ako aj Európska komisia.

20. Dňa 13. mája 2015 sa uskutočnilo pojednávanie, na ktorom sa zúčastnili účastníci konania vo veci samej, belgická vláda, ako aj Komisia.

III – **Analýza**

21. Vnútroštátny súd sa v podstate pýta, či poplatok zavedený vnútroštátnym verejným orgánom, ktorý sa týka konkrétne stožiarov a stĺpov používaných pre mobilnú sieť, spadá do pôsobnosti článku 13 smernice o povolení, a ak áno, či uvedený článok bráni takémuto poplatku.

22. Na túto a *priori* jednoduchú otázku sa navrhuje odpovedať veľmi odlišne.

23. Ville de Mons, podporovaná belgickou vládou, tvrdí, že smernica o povolení nezakazuje predmetný poplatok. Zdôrazňuje najmä, že Súdny dvor už v rozsudku Mobistar a Belgacom Mobile (C-544/03 a C-545/03, EU:C:2005:518) rozhodol, že pokiaľ ide o článok 11 ods. 2 smernice 97/13 – ustanovenie, ktorého znenie je veľmi podobné so znením článku 13 smernice o povolení –, smernice týkajúce sa povolenia poskytovať telekomunikačné siete a služby sa neuplatňujú na poplatky, ktorých skutočnosťou zakladajúcou ich uloženie nie je udelenie licencie. Tvrdí pritom, že tento poplatok je povinná platiť každá osoba vlastniaca stožiar alebo stĺp, ktorý nebolo možné inštalovať na existujúcich objektoch, a že uvedený poplatok nie je nijako spojený, tak ako to vyžaduje článok 13 smernice o povolení, s udelením práva na používanie rádiových frekvencií alebo práva na inštalovanie zariadení, a napokon ako odplata za akúkoľvek službu.

24. Pokiaľ ide o Base Company, táto tvrdí, že sporný poplatok, ktorého skutočnosť zakladajúca jeho uloženie spočíva v inštalovaní infraštruktúr, ktoré sa dajú považovať za „zdroje“ v zmysle tohto ustanovenia, zo strany operátorov poskytujúcich elektronické komunikačné siete a služby spadá do pôsobnosti článku 13 smernice o povolení. Navyše tvrdí, že vzhľadom na to, že tento paušálny poplatok je najmä diskriminačný, neprimeraný, a nie je objektívne odôvodnený, nespĺňa kumulatívne podmienky uvedené v tomto ustanovení.

25. Komisia usudzuje, že vzhľadom na kritérium, ktoré, ako sa zdá, vyplýva z rozsudku Mobistar a Belgacom Mobile (C-544/03 a C-545/03, EU:C:2005:518), to znamená existencia priamej súvislosti medzi predmetným poplatkom a udelením povolenia poskytovať elektronické komunikačné siete a služby určitému operátorovi, jediným možným záverom je, že sporný poplatok nespadá pod článok 13 smernice o povolení. Komisia však nad týmto rozsudkom vyjadruje „poľutovanie“ a navrhuje Súdnemu dvoru, aby v prejednávanom prípade zvolil opačné riešenie. Domnieva sa totiž, že sporný poplatok, ktorý sa týka „pridružených prostriedkov“ v zmysle článku 2 písm. e) rámcovej smernice, bol pravdepodobne vytvorený tak, aby sa platil za inštalovanie štruktúr potrebných na poskytovanie uvedených sietí a služieb, a preto sa dá považovať za „poplatok“ v zmysle článku 13 smernice o povolení. Ak by mal byť tento záver prijatý, bolo by následne úlohou vnútroštátneho súdu sa ubezpečiť, že sú splnené všetky podmienky stanovené v uvedenom ustanovení.

26. Ako som uviedol v úvode týchto návrhov, predmetná vec je ilustráciou nesporne existujúceho napätia medzi harmonizáciou vyplývajúcou z cieľov, ktoré sleduje smernica o povolení, a prianím určitých vnútroštátnych orgánov zachovať si predovšetkým z rozpočtových dôvodov [8] možnosť ukladať poplatky určitým operátorom z dôvodu činnosti, ktorú vykonávajú, a ich prítomnosti na danom území.

27. Hoci sa Súdny dvor nezaoberá touto problematikou po prvýkrát, vzhľadom na závery vyplývajúce z najnovšej judikatúry sú potrebné určité objasnenia.

28. Táto potreba objasnení sa podľa môjho názoru týka dvoch aspektov, ktoré postupne preskúmam: prvý aspekt, ktorý nie je v položenej otázke priamo vyjadrený, ale ktorý predstavuje kľúčový parameter analýzy poplatkov, pri ktorých sú poplatníkom prevádzkovatelia telekomunikačných služieb a sietí, sa vzťahuje na otázku, či členské štáty môžu uložiť určité poplatky nad rámec pôsobnosti článku 13 smernice o povolení. Pokiaľ ide o druhý aspekt, tento sa týka skutočností, ktoré treba zohľadniť na to, aby sa dalo usúdiť, že predmetný poplatok spadá do uvedenej pôsobnosti, a prípadne či tento poplatok spĺňa podmienky stanovené v tomto ustanovení.

A – *Môžu členské štáty uložiť poplatky nad rámec pôsobnosti smernice o povolení?*

29. Hoci otázka, do akej miery môžu vnútroštátne orgány uložiť poplatky, ktoré nespadajú do pôsobnosti článku 13 smernice o povolení, nie je v tomto návrhu na začatie prejudiciálneho konania priamo vyjadrená, treba uviesť, že ju vnútroštátny súd vznáša nepriamo, tak ako to vyplýva zo spisu predloženého Súdnemu dvoru.

30. Z rozhodnutia vnútroštátneho súdu totiž vyplýva, že na jednej strane vnútroštátny súd vychádza z predpokladu, že sporný poplatok nie je ani poplatkom v zmysle článku 13 smernice o povolení, ani správnym poplatkom v zmysle článku 12 tej istej smernice, a na druhej strane, že si vnútroštátny súd kladie otázku relevantnosti a rozsahu judikatúry, podľa ktorej „členské štáty nemôžu vyberať iné poplatky alebo úhrady za poskytovanie elektronických komunikačných sietí a služieb než tie, ktoré sú upravené v tejto smernici“ [9].

8 — Pokiaľ ide o prehľad miestnych finančných záležitostí, odkazuje sa najmä na rôzne štúdie uverejnené v *Revue de fiscalité régionale et locale*, 2014/2, s. 93 – 106.

9 — Vnútroštátny súd odkazuje na rozsudok Vodafone España a France Telecom España (C-55/11, C-57/11 a C-58/11, EU:C:2012:446, bod 28), ako aj na odkazy uvedené v tomto rozsudku na rozsudky Nuova società di telecomunicazioni (C-339/04, EU:C:2006:490, bod 35) a Telefónica Móviles España (C-85/10, EU:C:2011:141, bod 21).

31. Čo sa týka tohto prvého aspektu, aj keď by to mohlo byť predmetom diskusie najmä s ohľadom na rozsudok Albacom a Infostrada[10], pokiaľ ide o výklad článku 11 smernice 97/13, podľa môjho názoru platí, že iba „v rámci smernice o povolení“ nemôžu členské štáty vyberať iné poplatky alebo úhrady za poskytovanie elektronických komunikačných sietí služieb, než tie, ktoré sú upravené v tejto smernici.[11]

32. Článok 13 smernice o povolení, ktorá bola prijatá na základe článku 95 ES (teraz článok 114 ZFEÚ), neobmedzuje úplne fiškálnu suverenitu členských štátov, ale týka sa iba poplatkov, ktorých skutočnosť zakladajúca ich uloženie je viac či menej spojená s postupom udeľovania všeobecného povolenia alebo s udelením práv na používanie. Inými slovami, zdá sa, že článok 13 smernice o povolení nestanovuje taxatívny výpočet všetkých poplatkov a úhrad, ktoré môžu byť operátorom elektronických komunikácií uložené, ale jeho cieľom je na jednom mieste upraviť tie poplatky a úhrady, ktoré môžu byť uložené v kontexte „povolen[í] na poskytovanie elektronických komunikačných sietí a služieb“ (pozri článok 1 ods. 2 smernice o povolení). Iba v prípade, že sa členské štáty rozhodnú uložiť finančné povinnosti tým mobilným operátorom, ktorí sú držiteľmi povolenia, majú povinnosť dodržiavať ustanovenia tejto smernice.

33. V tomto závere ma utvrdzujú dve skutočnosti.

34. V prvom rade tento výklad ľahko zapadá do prístupu, aký Súdny dvor zvolil, pokiaľ ide o správne poplatky, ktoré sú upravené v článku 12 smernice o povolení, keď rozhodoval o žalobe o nesplnenie povinnosti[12] alebo o návrhu na začatie prejudiciálneho konania[13].

35. Ďalej a predovšetkým podľa môjho názoru Súdny dvor tento prístup nedávno potvrdil v rámci návrhu na začatie prejudiciálneho konania, ktorý sa týkal práve výkladu článku 13 smernice o povolení vo veci poplatkov uložených provinciou Antverpy dvom poskytovateľom elektronických komunikačných sietí a služieb. V rozsudku Belgacom a Mobistar totiž Súdny dvor rozhodol, že článok 13 smernice o povolení sa netýka všetkých poplatkov, ktorým podliehajú prevádzkovatelia elektronických komunikačných sietí a služieb. Tento svoj záver oprel o pojmy použité v článku 1 ods. 2 a článku 13 smernice o povolení.[14]

36. Aby som to zhrnul, smernica o povolení sa vzťahuje na povolenia na *poskytovanie* elektronických komunikačných sietí a služieb. Členské štáty nemôžu vyberať iné poplatky týkajúce sa poskytovania uvedeného než tie, ktoré sú výslovne upravené v tejto smernici.

37. Na druhej strane si zachovávajú určitú slobodu, pokiaľ ide o stanovenie poplatkov, ktoré sa netýkajú tohto poskytovania. Zámerne uvádzam „určitú“, pretože bez ohľadu na to, v akej oblasti pôsobí príslušný orgán v oblasti poplatkov, vždy má povinnosť dodržiavať požiadavky vyplývajúce z práva Únie. Aj vo vzťahu k poplatkom, ktoré nespadajú pod článok 13 smernice o povolení, sa totiž súd vždy musí ubezpečiť, že nemôžu ohroziť účinnosť smernice o povolení, najmä tým, že by vytvárali prekážky vstupu nových operátorov na trh, a vo všeobecnosti musí overiť, či tieto poplatky neporušujú ustanovenia a zásady práva Únie, ako sú napríklad tie, ktoré zaručujú slobodu usadiť sa a rovnosť zaobchádzania vo vzťahu k operátorom v danom odvetví.

10 — C-292/01 a C-293/01, EU:C:2003:480. Podľa bodu 42 uvedeného rozsudku „ustanovenia smernice 97/13… zakazujú, aby členské štáty podnikom, ktoré sú držiteľmi individuálnych licencií v oblasti telekomunikačných služieb, uložili iba na základe toho, že sú držiteľmi uvedených licencií, finančné povinnosti, ako je tá, o akú ide vo veciach samých, ktoré sú odlišné od finančných povinností povolených uvedenou smernicou a ktoré sa k týmto pripájajú“.

11 — Rozsudok Vodafone España a France Telecom España (C-55/11, C-57/11 a C-58/11, EU:C:2012:446, body 28 a 29).

12 — Rozsudok Komisia/Francúzsko (C-485/11, EU:C:2013:427).

13 — Rozsudok Vodafone Malta a Mobisle Communications (C-71/12, EU:C:2013:431).

14 — C-256/13 a C-264/13, EU:C:2014:2149, body 34 a 35.

38. Po vyššie uvedených spresneniach sa budem venovať práve problematike, ktorú vnútroštátny súd predložil a na ktorú sa zamerala diskusia vo veci samej, konkrétne otázke, či môže sporný poplatok spadať do pôsobnosti článku 13 smernice o povolení, a ak áno, či spĺňa podmienky vyžadované týmto ustanovením.

39. V prvom rade predstavím závery, ktoré treba podľa môjho názoru vyvodiť z doterajšej judikatúry Súdneho dvora, a v druhom rade sa budem zaoberať prípadom sporného poplatku.

B – *Závery vyplývajúce z judikatúry od vydania rozsudku Mobistar a Belgacom Mobile do vydania rozsudku Belgacom a Mobistar: k spochybneniu udelenia povolenia (alebo licencie) ako výlučného kritéria uplatnenia článku 13 smernice o povolení*

40. Všetci účastníci konania sú podľa mňa zajedno v tom, že veci, ktoré viedli k vydaniu rozsudku Mobistar a Belgacom Mobile (C-544/03 a C-545/03, EU:C:2005:518), majú svoj pôvod vo veľmi podobných sporoch ako v predmetnom prípade.

41. Pripomínam, že v týchto spojených veciach sa mobilní operátori domáhali zrušenia nariadení o poplatkoch, ktoré boli uložené belgickými obcami vlastníkom antén, stožiarov a stĺpov určených pre mobilnú sieť.

42. Hoci sa v uvedených veciach na článok 11 smernice 97/13 poukázalo až dodatočne na pojednávaní [15] – keďže prejudiciálne otázky sa týkali iba článku 49 ES (teraz článok 56 ZFEÚ) a smernice 90/388/EHS [16] –, Súdny dvor bez ohľadu na to uviedol, že „skutočnosťou, ktorá vytvára poplatky za komunikačné infraštruktúry, nie je udelenie licencie“ a že „preto sa smernica 97/13, na ktorú sa na pojednávaní odvolal Mobistar, neuplatní na skutočnosti v tomto prípade“ [17].

43. Zdá sa, že uvedeným vyjadrením vytvoril Súdny dvor z „udelenia licencie“ rozhodujúce kritérium, na základe ktorého je možné odlíšiť poplatky, ktoré spadajú do pôsobnosti smernice 97/13, od poplatkov, ktoré do uvedenej pôsobnosti nespadajú.

44. Táto úvaha nie je ani zďaleka osamotená, pretože, ako sa zdá, Súdny dvor následne potvrdil význam, ktorý treba prikladať skutočnosti zakladajúcej uloženie rôznych poplatkov a úhrad, to znamená tomu, či bola táto skutočnosť spojená s udeľovaním povolenia, a to na účely posúdenia, či poplatky alebo úhrady spadajú do pôsobnosti článkov 12 a 13 smernice o povolení.

45. Vo veci, ktorá viedla k vydaniu rozsudku Komisia/Francúzsko [18] týkajúceho sa dodatočného poplatku uloženého operátorom, ktorí boli držiteľmi všeobecného povolenia, poskytujúcim svoje služby na trhu elektronických komunikácií konečným užívateľom, tak Súdny dvor rozhodol, že poplatok, ktorého skutočnosť zakladajúca jeho uloženie nie je spojená s postupom udeľovania všeobecného povolenia umožňujúceho vstup na trh elektronických komunikačných služieb, ale je spojená s činnosťou operátora spočívajúcou v poskytovaní elektronických komunikačných služieb konečným užívateľom vo Francúzsku, nespadá do pôsobnosti článku 12 smernice o povolení.

15 — Pozri návrhy, ktoré predniesol generálny advokát Léger v spojených veciach Mobistar a Belgacom Mobile (C-544/03 a C-545/03, EU:C:2005:203, bod 14).

16 — Smernica Komisie z 28. júna 1990 o súťaži na trhoch pre telekomunikačné služby [*neoficiálny preklad*] (Ú. v. ES L 192, s. 10), zmenená a doplnená smernicou Komisie 96/2/ES zo 16. januára 1996 (Ú. v. ES L 20, s. 59).

17 — Rozsudok Mobistar a Belgacom Mobile (C-544/03 a C-545/03, EU:C:2005:518, bod 37).

18 — C-485/11, EU:C:2013:427, body 31 a 34.

46. V rovnakom zmysle Súdny dvor v rozsudku Vodafone Malta a Mobisle Communications [19] rozhodol, že článok 12 smernice o povolení nebráni právnej úprave ukladajúcej tzv. „spotrebnú“ daň, pri ktorej sú zdaniteľnými osobami operátori poskytujúci mobilné telekomunikačné služby a ktorá zodpovedá určitému percentu z platieb, ktoré títo operátori dostávajú od užívateľov týchto služieb, pod podmienkou, že skutočnosť, na základe ktorej vzniká daňová povinnosť pri tejto dani, nie je spojená s postupom udeľovania všeobecného povolenia umožňujúceho vstup na trh elektronických komunikačných služieb, ale s používaním mobilných telekomunikačných služieb poskytovaných operátormi, a v konečnom dôsledku ju znáša užívateľ týchto služieb.

47. Ako mohlo byť zdôraznené v priebehu predmetného konania, hoci sa znenie článku 11 ods. 2 smernice 97/13 odlišuje od článku 13 smernice o povolení, pričom článok 13 je nepopierateľne presnejší, pokiaľ ide o predmet poplatkov, ktorých sa týka (prvá veta článku 13), a podmienky, ktoré musia tieto poplatky spĺňať (druhá veta článku 13), zdá sa, že ciele sledované týmito dvomi ustanoveniami sú totožné.

48. Ich cieľom je totiž stanoviť možnosť členských štátov za určitých podmienok zaviesť poplatky, pri zohľadnení potreby zabezpečiť optimálne použitie obmedzených zdrojov. Cieľom obidvoch týchto ustanovení je *in fine* podpora hospodárskej súťaže, rozvoj vnútorného trhu alebo podpora záujmov občanov Európskej únie (pozri najmä článok 8 rámcovej smernice).

49. Z uvedeného vyplýva, že a *priori* nič neumožňuje odchýliť sa od záverov vyplývajúcich z rozsudku Mobistar a Belgacom Mobile (C-544/03 a C-545/03, EU:C:2005:518, bod 37).

50. Znamená to, že kritérium založené na udelení licencie je jediným relevantným kritériom na účely posúdenia, či určitý poplatok spadá do pôsobnosti článku 13 smernice o povolení?

51. Domnievam sa, že tomu tak nie je, a to z viacerých dôvodov.

52. Predovšetkým netreba strácať zo zreteľa, že vo veci, ktorá viedla k vydaniu rozsudku Mobistar a Belgacom Mobile (C-544/03 a C-545/03, EU:C:2005:518), sa na uplatnenie smernice 97/13 poukázalo až subsidiárne a incidečne. Svedčí o tom stručnosť pasáže venovanej uplatniteľnosti smernice 97/13.

53. Ďalej, ako jasne vyplýva zo znenia článku 13 smernice o povolení, tento článok sa vzťahuje na možnosti uloženia poplatkov za práva na používanie rádiových frekvencií alebo čísiel alebo za právo na inštalovanie zariadení nachádzajúcich sa na verejnom alebo súkromnom majetku. Súdny dvor v tomto ohľade uviedol, že vzhľadom na to, že postup priznávania práv na používanie rádiových frekvencií a postup predĺženia platnosti uvedených práv musí podliehať tomu istému režimu, článok 13 smernice o povolení sa musí na oba postupy uplatniť rovnakým spôsobom. [20]

54. Nevyhnutne z toho vyplýva, že nad rámec otázky, či je skutočnosť zakladajúca uloženie poplatku *priamo* spojená s udeľovaním povolenia (alebo licencie), by mala byť pozornosť zameraná aj na poplatky, ktorých skutočnosť zakladajúca ich uloženie spočíva v priznávaní práv na používanie rádiových frekvencií alebo čísiel, ako aj práv na inštalovanie zariadení, a to v širokom slova zmysle. Nezdá sa byť vhodné pridŕžať sa zjavne reštriktívneho riešenia, ktoré Súdny dvor zvolil v rozsudku Mobistar a Belgacom Mobile (C-544/03 a C-545/03, EU:C:2005:518). Podľa môjho názoru, aj keď je udelenie licencie alebo špecifických práv v rámci postupu udeľovania všeobecného povolenia nepochybne podmienkou, ktorá postačuje dospieť k záveru o uplatniteľnosti smernice o povolení, nemôže byť povýšené na podmienku, ktorej splnenie je na takúto uplatniteľnosť nevyhnutné.

19 — C-71/12, EU:C:2013:431, body 24 a 25.

20 — Pozri rozsudok Belgacom a i. (C-375/11, EU:C:2013:185, bod 39).

55. Za týchto okolností sa domnievam, že kritérium, na základe ktorého sa smernica o povolení uplatňuje na poplatky, sa musí spresniť. Nejde ani tak o otázku, či sú tieto poplatky priamo spojené s udeľovaním licencie alebo povolenia, ale o posúdenie toho, či nevyhnutne zapadajú do kontextu postupu udeľovania povolenia, ako sú napríklad poplatky, ktoré sa v súlade so znením článku 13 tejto smernice týkajú inštalovania zariadení potrebných na fungovanie mobilnej siete.

C – *Uplatnenie analytického prehľadu vytvoreného článkom 13 smernice o povolení vo veci samej*

56. Ako zdôraznila generálna advokátka Sharpston v návrhoch, ktoré predniesla vo veci Vodafone España a France Telecom España, preskúmanie súladu vnútroštátneho finančného poplatku s článkom 13 smernice o povolení si v súlade so samotným znením tohto ustanovenia vyžaduje preskúmanie v dvoch krokoch. [21]

57. Potom, ako preskúmam, či sporný poplatok môže spadať do pôsobnosti článku 13 smernice o povolení – a podľa môjho názoru tomu tak je –, sa tiež budem stručne zaoberať otázkou, či spĺňa podmienky stanovené v druhej vete tohto ustanovenia.

1. Spadá sporný poplatok do pôsobnosti článku 13 smernice o povolení?

58. Spomedzi troch kategórií poplatkov uvedených v článku 13 smernice o povolení, ktorými sú poplatky za práva na používanie rádiových frekvencií, poplatky za práva na používanie čísiel a poplatky za právo na inštalovanie zariadení nachádzajúcich sa na, cez alebo pod verejným alebo súkromným majetkom, vnútroštátny súd uvádza vo veci samej iba poplatky uvedené ako posledné.

59. Podľa môjho názoru treba na poplatky, ktoré sa vzťahujú na práva na inštalovanie zariadení, nazerať z hľadiska smernice o povolení. S cieľom posúdiť, či daný poplatok spadá do pôsobnosti smernice o povolení, sa treba zamerať na *predmet* tejto smernice.

60. V tomto ohľade Súdny dvor pripomenul, že pojmy „zariadenia“ a „inštalovanie“, ktoré sú použité v článku 13 smernice o povolení, znamenajú fyzickú infraštruktúru, ktorá umožňuje poskytovanie elektronických komunikačných sietí a služieb, ako aj jej inštaláciu na dotknutom verejnom alebo súkromnom majetku. [22]

61. Všetko ma pritom privádza k názoru, že sporný poplatok má povahu poplatku za právo na inštalovanie zariadení nachádzajúcich sa na, cez alebo pod verejným alebo súkromným majetkom, ktorý spadá do pôsobnosti článku 13 smernice o povolení.

62. V prvom rade tento poplatok sa platí výlučne z dôvodu umiestnenia stožiarov alebo stĺpov, ktoré sú v zmysle nariadenia o poplatkoch stavbami „určenými na inštalovanie rôznych druhov antén potrebných na riadne fungovanie mobilnej telekomunikačnej siete“. Tieto stožiare a stĺpy nepochybne predstavujú hmotnú infraštruktúru, ktorá umožňuje poskytovanie elektronických komunikačných sietí a služieb. Sporný poplatok teda zaťažuje právo na *inštaláciu zariadení* na území Ville de Mons, a nie tak, ako tomu bolo v prípade veci, ktorá viedla k vydaniu rozsudku Vodafone España a France Telecom España (C-55/11, C-57/11 a C-58/11, EU:C:2012:446), iba za používanie uvedených zdrojov.

21 — C-55/11, C-57/11 a C-58/11, EU:C:2012:162, body 47 až 49 a 73.

22 — Pozri v tomto zmysle rozsudky Belgacom a Mobistar (C-256/13 a C-264/13, EU:C:2014:2149, bod 33), ako aj Vodafone España a France Telecom España (C-55/11, C-57/11 a C-58/11, EU:C:2012:446, bod 32).

63. Ďalej tejto poplatok sú povinní platiť vlastníci uvedených zdrojov, ktorí sú so všetkou pravdepodobnosťou tiež *poskytovateľmi* elektronických komunikačných sietí a služieb. Hoci predmetné nariadenie o poplatkoch nespoplatňuje prevádzkovateľov týchto sietí a týchto služieb ako takých, vzhľadom na to, že neexistujú opačné informácie, sa zdá, že vlastníkmi prenosových stožiarov alebo stĺpov potrebných na riadne fungovanie sietí alebo služieb slúžiacich pre mobilnú sieť sú iba operátori, ktorí sú držiteľmi povolenia na poskytovanie týchto sietí alebo služieb.

64. Napokon hoci je sporný poplatok vo veci samej založený na rozpočtových dôvodoch, možno naň nahliadať ako na poplatok, ktorý musia operátori zaplatiť za ponúkanú možnosť inštalovať stavby potrebné na poskytovanie elektronických komunikačných sietí a služieb na súkromnom alebo verejnom majetku, a jeho cieľom je *optimálne použitie zdrojov*. Podľa článku 1 nariadenia o poplatkoch sa totiž tento poplatok vzťahuje na stavby, *ktoré nebolo možné inštalovať na existujúcich objektoch* (strecha, kostol…)“. [23] Ako uviedla Komisia, tento poplatok tak zohľadňuje dopad inštalovania stožiarov a stĺpov na dostupnosť verejného alebo súkromného majetku. Sporný poplatok bol zavedený s cieľom zaťažiť každé zariadenie, ktoré sa nachádza na verejnom alebo súkromnom majetku a ktoré týmto obmedzuje dostupnosť tohto majetku na iné účely alebo použitie. Ide o zabezpečenie optimálneho použitia dostupných pozemkov.

65. V tejto súvislosti treba uviesť, že to, ako členské štáty zamýšľajú naložiť s príjmami z tohto poplatku, nie je podstatné. [24] Rovnako, aby nebol ohrozený potrebný účinok smernice o povolení, nemali by byť rozhodujúce ani dôvody sledované zavedením určitých poplatkov. V opačnom prípade by vznikol priestor pre obavy, že by sa členské štáty mohli vyhnúť uplatneniu noriem stanovených v smernici o povolení, s poukázaním na ciele založené na rozpočtových dôvodoch alebo dôvodoch súvisiacich so životným prostredím, ktoré zamýšľajú sledovať.

66. Za týchto podmienok sa zdá, že existuje priame spojenie medzi udelením práva na inštalovanie zdrojov v zmysle smernice o povolení a sporným poplatkom. Aj keď je pravda, že, tak ako to uviedlo Ville de Mons, zaplatenie tohto poplatku nepredstavuje podmienku vstupu na trh s poskytovaním telekomunikačných služieb a sietí, nič to nemení na skutočnosti, že operátori, ktorí chcú pokračovať v používaní zariadení, ktorých sú vlastníkmi, na území tohto mesta, musia uvedený poplatok zaplatiť každý rok.

67. Záverom zdá sa, že sporný poplatok zaťažuje operátorov elektronických komunikačných sietí, ktorí využívajú práva zakotvené v článku 13 smernice o povolení, a preto spadá do pôsobnosti tohto ustanovenia.

68. Treba uviesť, že sporný poplatok má odlišnú povahu, ako poplatok uložený provinciou Antverpy, o aký išlo vo veci vedúcej k vydaniu rozsudku Belgacom a Mobistar (C-256/13 a C-264/13, EU:C:2014:2149).

69. Pripomínam, že Súdny dvor v súvislosti s prijatím záveru, že poplatok, ktorého sa týkala táto vec, nespadá do pôsobnosti smernice o povolení, uviedol, že uvedený poplatok je povinná platiť každá právnická osoba založená podľa belgického alebo zahraničného práva, ktorá má na území provincie Antverpy zariadenie, ktoré využíva alebo ktoré je vyhradené na jej využívanie, a to bez ohľadu na povahu tohto zariadenia a činnosť platiteľov tohto poplatku. Jeho výška závisí od plochy, ktorú zaberajú zariadenia. Osobami povinnými platiť tento poplatok teda nie sú len poskytovatelia elektronických komunikačných sietí alebo služieb či poskytovatelia, ktorí sú držiteľmi práv uvedených v článku 13 smernice o povolení. [25]

23 — Kurzívou zvýraznil generálny advokát.

24 — K otázke použitia výťažku z poplatku pozri analogicky rozsudok Telefónica Móviles España, (C-85/10, EU:C:2011:141, bod 25).

25 — Rozsudok Belgacom a Mobistar (C-256/13 a C-264/13, EU:C:2014:2149, bod 36).

70. Naopak vo veci samej nie je predmetný obecný poplatok všeobecným poplatkom, v tom zmysle, že nezaťažuje každý hospodársky subjekt, ktorý je povinný platiť daň z príjmov právnických osôb a ktorý na obecnom území vlastní jedno alebo viacero zariadení, či už ide o stožiare a stĺpy určené na inštalovanie rôznych druhov antén potrebných na riadne fungovanie mobilnej telekomunikačnej siete, alebo iné povrchy, tak ako ich upravovalo nariadenie o poplatkoch vydané provinciou Antverpy.

71. Poplatok, o aký ide v tejto veci, bol totiž zavedený s cieľom zohľadniť využívanie časti majetku, čo je prípadne na úkor ostatných užívateľov. Inými slovami, pokiaľ platí, že cieľom predmetného poplatku je zabezpečiť optimálne použitie zdrojov, vo vzťahu ku ktorým sa stanoví zodpovedajúca úroveň poplatku, ktorá odzrkadľuje hodnotu týchto zdrojov[26], tento poplatok na základe svojej povahy spadá do pôsobnosti smernice o povolení.

72. Vzhľadom na znenie rozsudku vydaného vo veci Belgacom a Mobistar (C-256/13 a C-264/13, EU:C:2014:2149) je však potrebné uviesť dve záverečné spresnenia.

73. V prvom rade posúdenie otázky, či daný poplatok spadá do pôsobnosti článku 13 smernice o povolení, sa nemôže obmedziť iba na čisto formálne preskúmanie pojmov, ktoré použil zákonodarca alebo príslušný regulačný orgán na vnútroštátnej úrovni na označenie predmetného poplatku. Vnútroštátnym orgánom by totiž stačilo, aby určitý poplatok označili podobným pojmom, aký použila rada provincie Antverpy v názve nariadení o poplatkoch, o aké išlo v uvedenej veci, s cieľom vyhnúť sa uplatneniu článku 13 uvedenej smernice, a to napriek tomu, že sa konkrétne javí, že osobami povinnými platiť predmetný poplatok sú hlavne prevádzkovatelia mobilných telefónnych sietí a komunikácií, ktorí sú držiteľmi povolení na prevádzkovanie činnosti a ktorí chcú v rámci svojich činností inštalovať zariadenia.

74. Pritom zastávam názor, že v prípade, že sa preukáže, že napriek všeobecnosti pojmov použitých na označenie určitého poplatku sú osobami podliehajúcimi tomuto poplatku *in concreto* iba operátori poskytujúci elektronické komunikačné siete a služby alebo osoby majúce prospech z práv uvedených v článku 13 smernice o povolení, tento poplatok treba považovať za poplatok spadajúci do pôsobnosti uvedeného ustanovenia.

75. V druhom rade za predpokladu, že Súdny dvor nebude súhlasiť s mojím záverom, podľa ktorého uloženie poplatkov takého druhu, ako je poplatok, ktorý je predmetom konania vo veci samej, spadá do pôsobnosti článku 13 smernice o povolení, bolo by ešte treba, tak ako som už uviedol vyššie (pozri bod 37 týchto návrhov), posúdiť, či takýto poplatok nemôže ohroziť účinnosť smernice o povolení, ako aj ustanovenia a zásady práva Únie.

76. Ostáva mi ešte posúdiť, do akej miery sporný poplatok vo veci samej spĺňa podmienky uvedené v druhej vete článku 13 smernice o povolení.

2. Spĺňa sporný poplatok podmienky stanovené v článku 13 smernice o povolení?

77. Za predpokladu, že Súdny dvor bude súhlasiť so záverom, podľa ktorého sporný poplatok spadá do článku 13 smernice o povolení, a keďže je nepochybné, že takýto poplatok má za cieľ „odráža[ť] potrebu zaručiť optimálne použitie týchto zdrojov“, bude potrebné s ohľadom na všetky okolnosti prípadu rozhodnúť, či sporný poplatok spĺňa na jednej strane podmienku, podľa ktorej musí mať za cieľ „odráža[ť] potrebu zaručiť optimálne použitie týchto zdrojov“, a na druhej strane požiadavku, podľa ktorej musia byť poplatky „objektívne odôvodnené, transparentné, nediskriminačné a primerané vo vzťahu k ich zamýšľanému účelu“. Treba uviesť, že ide o kumulatívne podmienky.

26 — K tejto problematike pozri rozsudok Belgacom a i. (C-375/11, EU:C:2013:185, bod 51).

78. Aj keď táto úloha celkom zjavne prináleží iba vnútroštátnemu súdu, treba uviesť určité spresnenia, pokiaľ ide o zmysel týchto požiadaviek.

79. Pokiaľ ide v prvom rade o cieľ sledovaný uložením sporného poplatku, bude úlohou vnútroštátneho súdu, aby v prvom rade posúdil, či bez ohľadu na cieľ sledovaný nariadením o poplatkoch, ktorý je jasne založený na rozpočtových dôvodoch [27], bola riadne zohľadnená potreba zaručiť optimálne použitie zdrojov.

80. V druhom rade, pokiaľ ide o vlastnosti, ktoré musí mať predmetný poplatok, predovšetkým bude treba preskúmať, či je tento poplatok objektívne odôvodnený. Pokiaľ ide o túto otázku, bude úlohou vnútroštátneho súdu, aby overil, či suma poplatku súvisí s intenzitou používania „obmedzeného zdroja“ a so súčasnou a budúcou hodnotou tohto používania. Takéto posúdenie vyžaduje, aby bola zohľadnená hospodárska a technologická situácia na dotknutom trhu. [28] V tomto ohľade bude úlohou vnútroštátneho súdu, aby sa ubezpečil, že uvedený poplatok bol vypočítaný na základe faktorov, ktoré súvisia s potrebou zaručiť optimálne použitie zdrojov, akými sú intenzita, dĺžka a hodnota používania predmetného majetku podnikom alebo podobného používania tohto majetku. [29] Bez toho, aby som chcel zasahovať do posúdenia, ktoré sa v konečnom dôsledku uplatní vo veci samej, domnievam sa, že takéto preskúmanie nebolo uskutočnené. Vôbec sa napríklad netvrdilo, že suma sporného poplatku, ktorá je paušálna, bola stanovená na základe kritérií súvisiacich s intenzitou používania zdrojov alebo s hodnotou tohto používania.

81. Ďalej, pokiaľ ide o transparentnosť poplatku, je úlohou vnútroštátneho súdu, aby sa ubezpečil, že poplatok bol stanovený jasne a zrozumiteľne na základe dostupného aktu. Zdá sa, že táto podmienka, ktorá napokon nebola predmetom diskusií, bola v prejednávanom prípade splnená.

82. Okrem toho, čo sa týka preskúmania primeranosti sporného poplatku, bude úlohou vnútroštátneho súdu, aby sa ubezpečil, že poplatok bol stanovený na primeranej úrovni, s ohľadom na potrebu zaručiť použitie obmedzených zdrojov. Rovnako aj tu, bez toho, aby som chcel predvídať posúdenie, ktoré uplatní vnútroštátny súd, je tu priestor pre obavy, že vzhľadom na to, že ide o čisto paušálny poplatok, požiadavka primeranosti poplatku v tomto prípade nie je splnená.

83. Napokon bude treba overiť, že poplatok bol stanovený nediskriminačne, to znamená že v jeho dôsledku nedochádza k odlišnému zaobchádzaniu v porovnateľných situáciách. Je teda úlohou vnútroštátneho súdu, aby posúdil, či prevádzkovatelia elektronických sietí a komunikácií, ktorí sa nachádzajú v porovnateľných situáciách, podliehajú finančnej povinnosti rovnakej úrovne.

IV – **Návrh**

84. Vzhľadom na vyššie uvedené úvahy sa navrhuje, aby Súdny dvor odpovedal na prejudiciálnu otázku, ktorú položil Cour d'appel de Mons, takto:

Článok 13 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2002/20/ES zo 7. marca 2002 o povolení na elektronické komunikačné siete a služby (smernica o povolení) sa má vykladať v tom zmysle, že sa vzťahuje na osobitný poplatok, ktorého skutočnosť zakladajúca jeho uloženie spočíva v inštalovaní zariadení v zmysle tohto ustanovenia, akými sú stožiare a stĺpy potrebné pre elektronické komunikačné siete a služby, pričom tomuto poplatku podliehajú operátori uvedených služieb a sietí, ktorí sú držiteľmi povolenia a ktorí vlastnia tieto zariadenia.

27 — V odôvodnení nariadenia o poplatkoch sa totiž uvádza, „že treba zlepšiť stav obecných financií“.

28 — Pozri v tomto zmysle rozsudok Belgacom a i. (C-375/11, EU:C:2013:185, bod 51 a citovanú judikatúru).

29 — Návrhy, ktoré predniesla generálna advokátka Sharpston vo veci Vodafone España a France Telecom España (C-55/11, C-57/11 a C-58/11, EU:C:2012:162, bod 77).

Na to, aby bol takýto poplatok povolený, musí odrážať potrebu zaručiť optimálne použitie zdrojov a musí byť objektívne odôvodnený, transparentný, nediskriminačný a primeraný. Je úlohou vnútroštátneho súdu, aby sa s ohľadom na konkrétne okolnosti predmetného prípadu a vzhľadom na objektívne skutočnosti, ktoré mu boli predostreté, ubezpečil o tom, že tieto podmienky boli splnené.